

Rodna Gruda

NATOVO poveljstvo v Belgiji je postalo njen dom

NATO Headquarters in Belgium Became Their Home

Objavljeno dne/Published on: 05.09.2013

Avtor članka/Article Author: Blanka Markovič Kocen, foto: osebni arhiv S. Z.

Leto 2012 je bilo za Sabino in Tomaža Zorjana precej razburljivo. Tomaž je zaključeval magisterij, Sabina je po končanem študiju v Gradcu prišla za delo in uspešno zaplula na prevajalski trg, načrtovala sta poroko, poleg tega pa je bil na poti še otrok. Obenem se je Tomažu tako rekoč z danes na jutri ponudila še priložnost za delo v Belgiji. Zaposlen je namreč pri Slovenski vojski, ta pa je pri izvrševanju obveznosti v okviru članstva v zvezi NATO dolžna zagotoviti določeno število pripadnikov na mednarodnih dolžnostih. Tomaž je bil tako napoten na delovno mesto inštruktorja za celostno kadrovske rešitve APMS, in sicer na Vrhovno poveljstvo zavezniških sil v Evropi (SHAPE). Sabina in Tomaž nista dolgo omahovala...

The year 2012 was pretty exciting for Sabina and Tomaž Zorjan. Tomaž was just finishing his master's degree, Sabina finished her studies in Graz and barely started working as a translator, they were planning a wedding, and in addition to that also expecting a baby... Suddenly, Tomaž got an unexpected opportunity to work in Belgium. He was working for the Slovenian military who were obliged to ensure a certain number of their members be provided for international NATO matters. Tomaž was assigned the position of an APMS instructor at the Supreme Headquarters Allied Powers Europe and the young couple did not hesitate for too long.

Sabina z družino

Življenja in dela v tujini sta bila vajena že od prej (Madrid, Gradec, Dublin ipd.), tako da odločitev o selitvi ni bila težka. »Pred seboj sva imela veliko zanimivih priložnosti, zagotovljeno pa nama je bilo tudi varno in družini prijazno življenje v tukajšnjem poveljstvu NATO, tako da sva se selitve lahko le veselila,« pravi Sabina, v pogovoru pa se nama kmalu pridruži tudi Tomaž.

Sabina, vaša družina ima za seboj zanimivo izseljensko zgodbo. Jo lahko na kratko opišete?

Zgodbo je v Rodni grudi (maj 1984) zelo slikovito že opisal Ivan Cimerman. Očetova družina, ki je do tedaj živela v precej revnih razmerah, se je leta 1972 po srečnem spletu okoliščin odločila za selitev v Avstralijo. Pokojni dedek Jernej je takrat redno vzdrževal stike s prijateljem, ki se je v Avstralijo preselil že med vojno, nato pa mu je pomagal tudi pri njegovi selitvi. Situacija jim je bila takrat precej naklonjena, saj so bili delavski migranti iskani in dobrodošli. Selitev iz revnih Haloz v predmestje Sydneyja je bila za dedka z družino velika dogodivščina, ki nas spremlja še danes. Najstarejša hči je namreč tam spoznala svojega bodočega moža in se odločila ostati, medtem ko so se dedek, oma in mlajša sinova leta 1977 vrnili v Slovenijo. S teto še danes ohranjamo redne stike, se obiskujemo, v Avstralijo pa sta se pred kratkim s stalno vizo odselila še bratranec in njegova zaročenka.

Koliko Slovencev poleg vaju še dela v poveljstvu?

V SHAPE-u je trenutno zaposlenih še 12 Slovencev, ki živijo tukaj s svojimi družinami. Njihova delovna mesta so razporejena po različnih sektorjih znotraj poveljstva.

Kako vzdržujete stike z domačimi in prijatelji v Sloveniji?

V dobi sodobnih komunikacijskih medijev to več ni problem, saj se z domačimi vidimo in slišimo skoraj vsak dan. Vsakih nekaj mesecev se vračamo domov z letalom ali avtomobilom ali pa nas pride kdo obiskat. To je pomembno predvsem zaradi sina, saj z možem želiva, da bi preživel čim več časa s svojimi starimi starši in ostalo družino.

Kakšno je vajino delo? Kako se dodatno izobražujete?

Jaz trenutno še skrbim za Jerneja, saj je bil ob našem prihodu, januarja, star komaj dva meseca. Hkrati pa opravljam še različne spletne tečaje in webinarje na področju prevajanja, se pripravljam na izpit za tečaj projektnega vodenja (Odprta Univerza v Hagenu), razmišljam pa tudi o dodatnem študiju namiznega založništva, grafičnega oblikovanja ali poslovne informatike, saj si želim pridobiti dodatno komplementarno znanje. Seveda je na prvem mestu pridobivanje delovnih izkušenj, zato tudi iščem delo v okolici. Pravkar sem se prijavila na razpis za prevajalce za Evropsko komisijo, spremljam pa tudi ponudbe za delo v okolici poveljstva. Slednje bo nekoliko trši oreh, saj povsod zahtevajo tekoče znanje francoščine, zato se bom ob prvi priložnosti vpisala tudi na jezikovni tečaj francoščine, ki ga ponujajo v bazi.

Kako poteka življenje v poveljstvu Nata, kakšen je tipični delovni dan?

Življenje v poveljstvu poteka podobno kot v civilnem okolju. V samem poveljstvu so trgovine, vrtci, šole, kino, športne dvorane, bolnišnica, skratka, vsa potrebna infrastruktura. Skupnost, ki jo sestavljajo številne narodnosti, ponuja nešteto različnih aktivnosti, tako da nam ni nikoli dolgčas. Na voljo so različna društva in krožki, športni klubi, organizirane aktivnosti za družine in otroke, številne prireditve ipd. Skupnost je zelo povezana, živahna in dinamična. Kot prevajalki pa mi je še posebej všeč multikulturna obarvanost, v okviru katere se konec koncev začneš še boljše zavedati lastne narodne identitete.

Ker pa živimo v vojaškem poveljstvu, se moramo pri vstopu identificirati s posebnimi izkaznicami, ki smo jih dobili ob prihodu. To je ena izmed glavnih razlik, ki nas ločijo od civilnega okolja. Poveljstvo je tudi ograjeno in zavarovano, tako da se počutimo zelo varne.

Delovni dan se prične ob osmih in traja do šeste ure zvečer. Okoli poldneva je čas za kosilo, in ker živimo slab kilometer od moževega delovnega mesta, lahko ta čas preživimo skupaj doma.

Kakšne naloge pa opravljate vi, Tomaž?

Zaposlen sem v kadrovski službi v NATU in skrbim za usposabljanje novih pripadnikov sektorjev za kadre v celotni strukturi NATA. Izvajam tečaje za delo s kadrovskim sistemom, ki se uporablja v NATOVIH poveljstvih, poleg tega pa skrbim za razvoj kadrovske učne sisteme znotraj NATA (e-učenje).

Vam, Sabina, kot pravite, tujina ni »tuja«...

Leta 2011 sem uspešno zaključila petletni magistrski študij na graški Univerzi Karl-Franzens-Universität, kjer sem študirala prevajanje (slovenščina, nemščina, angleščina, izbirno tudi španščina). V času študija sem pol leta preživela na študijski izmenjavi v Dublinu, ki je bila prav tako vir neprecenljivih izkušenj. Prevajalske izkušnje sem si začela nabirati že med študijem, po zaključku pa sem se lotila številnejših in obsežnejših projektov, in sicer kot honorarna, kasneje pa kot redno zaposlena prevajalka. Moje delovne izkušnje med drugim vključujejo pisno prevajanje različne dokumentacije v/iz slovenščine, nemščine in angleščine. To so večinoma promocijski material, brošure, povzetki, poročila, pravni dokumenti informativnega značaja, katalogi, strokovni članki, navodila, tehnična besedila ipd. Sem tudi članica dveh strokovnih prevajalskih združenj (Universitas Austira, DZTPS).

Tomaž, kako se med pretežno moškimi sodelavci počutite kot Slovenec?

NATO se je v eni izmed svojih direktiv zavezal spoštovati načelo enakopravnosti med spoloma. Ker gre za vojaško organizacijo, je razmerje v prid moškim, če pa pogledamo razmerje med civilnimi uslužbenci, pa temu ni tako. Znotraj poveljstva vlada profesionalnost, tako da nekih posebnosti ni.

V katerem jeziku komunicirate?

V poveljstvu komuniciramo večinoma v angleščini. Ponekod je prisotna tudi francoščina, saj živimo v francosko govorečem delu Belgije (Valonija), vendar ta ne prevladuje.

Tomaž, kaj vaši sodelavci pri vas najbolj cenijo?

V mednarodnem okolju, kjer so na kupu sodelavci iz vse Evrope, se čuti določena tendenca k privilegiranosti večjih narodov. Tako nas, žal, Slovence vsaj na začetku marsikdo gleda kot vzhodne Evropejce, ki niso na isti ravni kot zahodni Evropejci. To prepričanje kmalu izgine, ko pokažemo svoje sposobnosti in delovno vnemo. Slovenci v večini primerov presegamo sposobnosti za dano delovno mesto in nadrejeni to znajo ceniti. Vseeno pa je težko priti v »klub«, kjer bi imeli glavno besedo. Vzrok za tako stanje je tudi v pomanjkanju vodilnih kadrov v poveljstvih NATA. Tam Slovencev ni in to se pozna.

Ali vama ostane kaj časa za družabno življenje?

Ob vikendih in praznikih smo prosti, tako da imamo nekaj časa za družabno življenje. Slovenci se včasih družimo tudi ob večerih med tednom, saj živimo blizu drug drugega.

Kaj je na vaju naredilo še posebno močan vtis v Belgiji. Kaj vas moti in kaj vam je všeč?

Belgije pred našo selitvijo še nisva tako dobro poznala, zato tudi nisva imela konkretnih pričakovanj. Poznala sva samo Bruselj in evropske institucije, zato sva predvidevala, da bova živela v podobnem okolju. Prvi vtisi pa žal niso bili tako pozitivni, saj sva ugotovila, da se valonski del kar precej razlikuje od flamskega, kjer je tudi Bruselj. Naše poveljstvo leži v bližini mesta Mons, okolica pa je večinoma podeželska in precej spominja na Francijo (saj je meja le nekaj kilometrov stran). Ljudje zunaj poveljstva le redko govorijo tuje jezike in so nekoliko zadržani ter mrkega pogleda. Pričakujem pa, da se bo ta vtis s časom tudi spreminjal, saj gre za subjektivno mnenje. Valonija po gospodarskem razvoju zaostaja za Flandrijo, kar je med drugim tudi posledica zatona težke industrije. Presenečena sva bila nad malomarnostjo in neredom, navdušena pa nad naprednim in učinkovitim zdravstvom ter čudovitimi izletniškimi točkami. To seveda velja za življenje izven poveljstva, znotraj je popolnoma drugače. Seveda pa se pogledi s časom in novimi izkušnjami spreminjajo, saj vedno znova odkrijeva kakšno novo pozitivno presenečenje.

Trenutno niste redno zaposleni, vendar iščete službo. Kje bi radi delali?

Želim si bolj razgibanega delovnega okolja, kjer bi poleg prevajanja opravljala še druga dela in tako aktivno uporabljala in razvijala še svoja druga znanja. Prevajalci večinoma delamo samostojno in le v redkih primerih najdemo redno zaposlitev, saj se tovrstno delo po potrebi delegira na zunanje izvajalce. V svojem življenjepisu imam pod rubriko zelenega področja dela zapisano sledeče: prevajanje, delo na področju tujih jezikov in kultur (korespondenca s tujino, terminološka dela, lektoriranje, lokalizacija, poučevanje/jezikovni tečaji, projektno vodenje, raziskovalne dejavnosti). Zanima me pa tudi področje t. i. podatkovnega rudarjenja in dela z obsežnimi podatkovnimi bazami, namiznega založništva ter grafičnega oblikovanja. V hitrem in učinkovitem pridobivanju potrebnih informacij in znanja sem se kot prevajalka že precej izurila, sedaj si želim le dobre priložnosti, kjer se lahko izkažem.

Je bil vajin sin rojen v Belgiji?

Ne, Jernej je bil rojen v Sloveniji. Želela sem čim manj stresen porod v domačem okolju. Jernej je prišel celo dvajset dni prehitro, moj mož pa je bil ta dan že v Belgiji, kjer je urejal formalnosti glede selitve. Ko sem ga poklicala, je sedel v avto in se pripeljal naravnost k meni na Ptuj, saj poroda ni hotel zamuditi.

Ali boste v družini ohranili slovenski jezik?

Seveda, doma govorimo slovensko. Jernej bo sicer kmalu šel v jasli, kjer govorijo izključno francosko, vendar vidim to izpostavljenost tujim jezikom kot veliko prednost. Tudi jaz sem se nemščine naučila že kot otrok.

Ali bi se, če bi se vnovič odločali, odločili enako?

Vsekakor! Odločitev je bila dobro premišljena, saj imava s seboj tudi sina. Po skrbnem premisleku in tehtanju vseh pozitivnih in negativnih posledic sva se soglasno odločila za selitev. Za sabo imava že eno podobno izkušnjo, saj je mož že delal na mednarodni vojaški dolžnosti v poveljstvu kopenskih sil NATA v Madridu, in sicer za obdobje petih let. Vse pretekle izkušnje v mednarodnem okolju so bile za naju pozitivne in so bistveno pripomogle k osebni in strokovni rasti obeh.